Jäätmemajanduse võtmeks on koostöö

Rainer Vakra
keskkonnakomisjoni esimees
10.02.2015

Sõnum poliitikutele

- Ainult 3% elanikkonnast peab oluliseks nö rohelisi teemasid ja sealhulgas näiteks jäätmekorraldust

Riigi jäätmekava 2014–2020

- Jäätmekäitluse hierarhia järgimine
- Põhimõte „saastaja maksab”
- Laiendatud tootjavastutus
- Iseseisvuse ja läheduse põhimõte

Olmejäätmed = tooraine

Kuhu koer on maetud?

- Eestlased tekitavad aastas ca 400 tuhat tonni olmeprügi
- Eestis on investeerinud üle 100 miljoni euro prügist energia tootmiseks ja meie võimekuseks on hetkel üle 420 tuhande tonni aastas

Tulenevalt EL nõuetest on 2020. aasta eesmärgiks võtta ringlusse praeguse 31 protsendi asemel 50 protsenti olmejäätmetest

Probleemi olemus

- Prügi vaid piiratud kogustes, tekitades sellega tüli ja pahandust
- Üle investeeritud (14 miljonit omavalitsuste investeeringuid ümberlaadimiseks)
- Prügi import (25% kolde tuhana maarjamaale)

Hiina numbrid on aukartustäratavad

- Hetkel 175 jäätmepõletustehast, 100 on ehitamisel ja ligi 50 projekteerimisel
- Samas näiteks mingit pandisüsteemi pole. Lihtsalt koputatakse uksele ja kokkuostajad ostavad sult ära kõik, millel vähegi väärtust.

Hetkeolukord

- Riigikohtu otsusega omavalitsustel võimalik kahe tasandiline hange
- 1. jäätmekäitleja
- 2. jäätmevedaja
- Omavalitsuse allüksus ei saa enam küsida oma tegevuse eest elanikelt vahendustasu ehk kehtestada prügimaksu

Näide vahendatud hindadest, Põhja-Tallinn

Konteineri maht, m^3	Põhja-Tallinn	Lasnamäe prk 12		Nõmme prk 2	
0,14	1,95 €	1,69 €	15,38 %	1,68 €	16,42 %
0,24	2,15 €	1,83 €	17,49 %	1,81 €	18,78 %
0,37	2,70 €	2,48 €	8,87 %	2,46 €	9,76 %
0,6	3,85 €	3,22 €	19,57 %	3,19 €	20,69 %
0,8	4,50 €	3,58 €	25,70 %	3,54 €	27,12 %
1,1	5,95 €	4,72 €	26,06 %	4,68 €	27,14 %
2,5	13,45 €	8,94 €	50,45 %	8,86 €	51,81 %
4,5	20,00 €	16,09 €	24,30 %	15,95 €	25,39 %

Baashinnaks on võetud Põhja-Tallinna hinnad ja protsendid näitavad, kui palju on Põhja-Tallinnas erinevate konteinerite tühjenduse- ja äraveo teenustasud kõrgemad.

Riigikogu

Harjumaa Ühisteenuste Keskus, 06.01.2015

Nr.	Viitenr.	Nimetus	Hankija	Hanke liik	Menetluse liik	Avaldatud ▼	Pakkumuse KPV	CPV	EL	Seisund		
1	158627	Korraldatud jäätmeveoga hõlmatud jäätmete kogumisvahendite tühjendamise ja jäätmete transportimise	Mittetulundusühing Harjumaa Ühisteenuste Keskus - TÕNU TUPPITS	T	A	06.01.2015	01.09.2021	90512000-9		alustatud	e D	
2	158617	Korraldatud jäätmeveoga hõlmatud jäätmete kogumisvahendite tühjendamise ja jäätmete transportimise	Mittetulundusühing Harjumaa Ühisteenuste Keskus - TÕNU TUPPITS	T	A	06.01.2015	01.09.2015	90512000-9		alustatud	e D	
3	158626	Korraldatud jäätmeveoga hõlmatud jäätmete kogumisvahendite tühjendamise ja jäätmete transportimise	Mittetulundusühing Harjumaa Ühisteenuste Keskus - TÕNU TUPPITS	T	A	06.01.2015	01.09.2021	90512000-9		alustatud	e D	

Kuidas edasi?

- Seaduses tuleb täpsustada veokoha hangete kriteeriumid
- Segaolmejäätmete ladestamine keelata

Kuidas edasi?

- Jäätmeseadusesse tuleb sisse kirjutada, et liigiti kogumisel (näiteks 5 korteri puhul) on biojäätmete konteineri hind 50%, paber/papp 20% olmejäätmete mahuti hinnast
- % võib julgelt arutada, aga põhimõte loeb!

Kuidas edasi?

- Tagada kohalikele omavalitsustele läbipaistev ja arusaadav jäätmehoolduse rahastus
- 2-3 eurot inimese kohta
- Ehk 2,5-4 miljonit eurot jäätmete saastetasudest omavalitsustele (ca 10%)

Tulemus

- Aitab kaasa omavalitsuste omavahelisele koostööle
- Tagab omavalitsustele 14 miljoni euro eest tehtud investeeringute käigushoidmise
- Suurendab elanike motivatsiooni olmejäätmeid sorteerida ja taaskasutada

Tulemus

- Välistab täielikult olmejäätmete matmise mäkke
- Kahetasandiline hange suurendab konkurentsi ehk toob uusi tegijaid turule
- Tagab soodsaima hinna tarbijale

Tänan tähelepanu eest!